

1) 1) йәне ҙыяа сапа - пәр инкәк жыҙан теһри кише ҙанһи. —

2) Ҙайманә ытлаһиһи, вай-кайык, пурте җәреуһеһи. 55

3) Кураһама кур кураһама кайса кур куртайы. 55

4) Ҙиһенкә, юраһа, ши 55

5) Ҙавара вие оһонһи:

Һиһенһеһәр иртре ҙәр — ҙәр-һаһа аһе.

Ҙайтар һинһе, кайе-ҙәр — ҙәр-һиһен аһе

Ҙуатарһиһә һи, аһ ҙәр — ҙәр-һаһатһыһ, һаһаһи

55

6) Ҙаптаһантару. —

7) Ҙеннаһиһи Һикандровһе Воһков. 55

8) а) җавашене

а) таһар

б) һуһаһиһа

в) һаһар

г) һуһаһиһу

55

9) Ҙенһит коза в огороһ, 55

Ей һавестреһу выһодит еһин ребенк:

- Коза, һе стыһдно-һи тебе?

Засыһуһавиһиһе, коза һпрятаһа гоһову...

А коһда с һаһ проһаһ ребенк,

Коза һнова һеһеһаһа в огороһ.

55

10) Соһһени-һуһкаһиһав.

Чи авалһан ҙыһиһи ҙаһнар аһаһе. Уһна һитә һуһаһи еһ һуһиһә. Һаһһ һеһеһеһеһеһе һуһиһан. ҙаһнарһан ҙаһнар таһваһеһе. ҙаһнар пурте һоратаһеһе, уһран һуһнаһ ҙуһк. Вай һире вайа һаратһе. А һаһһиһен һаһ һаһаһиһа ҙаһнарһан аһиһ ҙуһк теһе һаһаһеһе.

26

37

Председатель
Имен

Гордеев В.Г.
Горамов А.П.
Свиенкин И.И.

Гордеев В.Г.
Горамов А.П.
Свиенкин И.И.

Чăваш чĕлхипе литература олимпиадин муниципалитет тапхăрĕ
2021-2022 вĕренÿ çулĕ
Вырăс шкулĕ
7-8-мĕш классем
Бĕтүсемпе ёçсем

1. Хăш ушкăн йăнăш пĕлтерĕшлĕ?

- 1) йёпе çине сапа – пĕр инкек хыççăн тепри килсе çапни
- 2) тута тăс – çиллен
- 3) шăхăрса юл – сисмесĕр юл
- ④ шăпчăк ыйхиллĕ – сывăрма юратать 55

2. Хăшĕ ытлашши?

Тилĕ, ~~канкăр~~та уна,
Пурăш, чĕрĕп, тăмана.
Ак выляç пытанмалла.
Туп ытлашшине, сăна. 55

3. Мĕн сьрнă-ши çаканта? Тĕрĕс сьрса илĕр.
Хурамалахурхуралламакайсахуркуртам. 55

Хурамала хур хуртлани кайса хур куртлани.

4. Сăмахсен хăш ушкăнĕнче сасăсен шучĕ сас паллисен шутĕнчен нумайрах?

- 1) унччен, кутамкка, рельс
- ② клеенка, юрăçă, чие 55
- 3) юратать, пьеса, Воробьев
- 4) хĕвел, сукмак, вăрман

5. Сăвăра миçе омоним? Вĕсем мĕнле пуллев пайĕ пулнине сьрăр.

Сисĕнмесĕр иртрĕ çĕр.
Çалтăр пинчĕ, халĕ – çĕр.
Тусăм, сивĕнсем, ан хĕр,
Пултаруллă пул, ан çĕр. 55

Сăвăра ~~миçе~~ омоним. Вĕсем ~~пуллев~~ пулнине сьрăр.

6. Пăнчăсем вырăнĕнче мĕнле аңлав пытаннă-ши?

Ушкăн – çут çанталăк е япала сăнарĕ урлă этем пурнăçĕн, ёçĕ-хĕлĕн е шухăшĕн паллине сăнлакан нумай пĕлтерĕшлĕ куçăмлă аңлав. —

7. Чăваш сьравсисем хайла жанрĕпе те аңăслă усă кураççĕ. Çак сăнлăхсен авторне палăртăр.

Икĕ хут укçа, кăмака, сирĕм пуслăх кĕмĕл укçа, ёçлесе тунă пуянлăх.
И. Я. Яковлев.

8. Панă сăмахсен кирлĕ вариантне суйласа илĕр, клоуз-теста пурнăçлăр.

Вĕренсе ҫутăлма телей тупнă (а) чăвашене калам тата. Ас туса (ă) чĕт! Пайсăр тăрса юлнă хăвăрăн мĕскĕн чăваш тăван халăхăра эсир (б) пулăшса пурăнмалла; вĕсене аҫтан та пулин катаран пулăшу килĕ-ха тесе тăмалла мар.

Ан (в) шамăр! Вĕсене вĕрентсе ҫутăлтарас (г) тулăшу пуринчен ытла сирĕн ҫинче пулмалла. Эсир вĕсен хушшинчен тухса ҫутăлнă ҫынсем. (И.Я. Яковлев халалĕнчен) 58

Суйламалли вариантсем:

- а) чăвашене, вырăссене, тутарсене, ҫармăссене;
- ă) илĕр, тăрăр, ларăр;
- б) савăнтарса, юрлаттарса, тапăртаттарса, пулăшса;
- в) хăрăр, манăр, ятлаҫăр, үпкелешĕр;
- г) пулăм, йĕрке, ёҫ, пулăшу, пайта.

9. Ҫак йĕркесене вырăсла куҫарăр.

Качака чуптарать пахчана,
Ана хиреҫ тухать пĕр ача:
– Качака, намăс мар-и сана?
Вăтанса пуҫне чикре кача...
Куҫенчен ҫухалсассăн ача,
Пахчана тўрех чупре кача.

Козёл божит в огороде.
Ему навстречу выходит один ребёнок:
– Козёл, не смущай ли тебе!
Смеется козёл сумой хмелью...
Божит спрочился с малю ребёнком,
Козёл сразу повёлся из огорода. 58

10. Ахальтен мар халăхра ҫăкăртан асли ҫук тесе калаҫҫĕ каларăшпа вĕҫленекен сочинени-шухăшлав ҫырăр.

Тăван эне ача тунă мама куканлă калама: „Ҫăкăртан асли ҫук
Мĕншĕн тĕсем ҫăкăрпа тунă ҫаҫе. Ҫемики Антештвенки Ҫоймика 1945
1945 пĕр кунĕ ҫаҫа пĕр татăк ҫăкăр палă. Ҫăкăр тунăнчĕн мĕ
Ҫаҫе. Енек-аван ҫăкăрпа калама вĕтмаканĕн алысине касса тунă.
Ҫăкăр ашкитĕ, пĕтĕн, тата тунă динкотепа палă. Ҫăкăр палă
салинчĕ аламĕ. Эне хаш ҫăкăр тунă калама.”

26

Председатель

Иванов

)

Гордеев В.И.

Иванов

Иванов А.И.
Иванов И.И.